

Onderwerp Stand van zaken maatregelen Corona voor afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport		
Nummer	2020/289809	Datum college 31 maart 2020
Portefeuillehouders	Botter, J. en Snoek, M.	
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport, 1.2 Sociale basis en 2.2 Voorzieningen Jeugd	
Afdeling	JOS	
Auteur	E. Oortwijn	
Telefoonnummer	023-5113499	
Email	eoortwijn@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de commissie Samenleving.	
Bijlagen	Bijlage 1. Coronacrisis - financiële duidelijkheid jeugdzorg en Maatschappelijke Ondersteuning	

Met deze brief informeert het college u over de invloed van de Coronamaatregelen op voorzieningen binnen jeugd, onderwijs en sport. We geven u hierbij de meest recente informatie maar de ontwikkelingen gaan snel. Veel organisaties staan voor grote uitdagingen. We zien dat velen in staat zijn om zich snel aan te passen en alternatieve vormen van ondersteuning / hulpverlening bedenken. Ook zien we binnen Haarlem enorm veel initiatieven ontstaan om jeugd te ondersteunen, in vrijetijdsbesteding maar ook in vormen van hulp. Er is veel aandacht voor kwetsbare gezinnen waarbij huiselijk geweld een risico is in deze tijden van stress. Partijen werken samen om deze gezinnen zo goed mogelijk te begeleiden.

Sociale basis jeugd

Speeltuinen

Alle speeltuinen zijn gesloten. Er zijn geen toezichthouders aanwezig en de gebouwen zijn dicht. Enkele speeltuinen zijn goed af te sluiten met een hek. Andere speeltuinen zijn slechter af te sluiten en is ook niet te voorkomen dat kinderen en ouders hier gebruik van maken. Er zijn borden geplaatst dat de speeltuinen gesloten zijn. Dit is besloten op basis van de landelijke richtlijnen van de ondersteuningsorganisatie voor speeltuinen, de NUSO. Er wordt gehandhaafd wanneer er grote groepen kinderen en ouders bij elkaar komen. De openbare speelplekken zijn niet af te sluiten en kunnen door kinderen worden gebruikt. Ook daar wordt gehandhaafd bij grotere groepen.

Scouting

Alle bijeenkomsten van de diverse scoutingverenigingen zijn geannuleerd.

Opvoedondersteuning

Het aanbod opvoedondersteuning in de sociale basis ligt grotendeels plat. Er zijn geen speelgroepen of groepsbijeenkomsten voor ouders. De wijkcentra zijn dicht dus ouders kunnen elkaar daar nu niet

ontmoeten. Er wordt goed gekeken naar alternatief aanbod door diverse partijen door bijvoorbeeld online diensten. Het cursusaanbod vanuit het CJG is waar mogelijk digitaal ingericht.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Professionals werken zoveel mogelijk vanuit huis en gaan niet naar de werklocatie. Huisbezoeken verlopen via Skype. Alle groepsbijeenkomsten zijn tot 6 april afgezegd (trainingen voor ouders en voor medewerkers). Maar waar mogelijk zijn er bijeenkomsten voor ouders online. Men is zeer alert op kwetsbare gezinnen die bekend zijn bij de CJG-coaches. Het is bekend dat een dergelijke situatie met meer contact binnenshuis en meer stress ook kan leiden tot meer problemen / huiselijk geweld. Deze gezinnen worden dagelijks telefonisch benaderd door de CJG-coaches om mogelijke vragen te kunnen beantwoorden en ondersteuning te bieden. Ook wordt er gekeken welke gezinnen zo kwetsbaar zijn dat ze beter gebruik kunnen maken van school/kinderopvang. We zien dat de vraag naar opvang/school nu iets toe gaat nemen. De verwachting is dat dit zal stijgen naarmate deze periode langer duurt.

Vanuit het CJG is het verzoek gekomen aan de gemeente om in verband met Covid aanvullende beleidsregels voor het PGB op te stellen. Reden is dat het CJG een toename aan PGB aanvragen krijgt. In overleg met IJmond zijn er aanvullende regels opgesteld. We vragen het CJG signalen actief te delen, zodat de gemeenten aanbieders kunnen aanspreken die redelijkerwijs niet de zorg leveren of alternatieven bieden. En de extra kosten/beschikkingen die eventueel volgen bij te houden.

Jeugd Gezondheids Zorg

JGZ medewerkers gaan alleen voor het consultatiebureau en de screening naar de werklocatie. Huisbezoeken alleen strikt noodzakelijk met hygiëne protocol. Er zijn huisbezoeken die wettelijk uitgevoerd moeten worden, denk hierbij bijvoorbeeld aan een hielenprik die zoveel dagen na de geboorte van een kind plaats vindt. Maar ook enkele vaccinaties die niet kunnen wachten. Alle groepsbijeenkomsten zijn tot 6 april afgezegd (trainingen voor ouders en voor medewerkers) maar ook hier zijn er online groepsbijeenkomsten voor ouders, bijvoorbeeld over borstvoeding.

Jeugd en jongerenwerk

De locaties voor jeugd-en jongerenwerk zijn gesloten en groepsactiviteiten zijn gecancelled. Er zijn nog enkele jongerenwerkers die ambulant op straat te vinden zijn(Dock en Haarlem Effect). Medewerkers van Streetcornerwork hebben geen individuele face to face contacten en groepsactiviteiten meer. Er is contact met cliënten via telefoon, mail, Skype etc. Dus geen veldwerk jeugd en geen huisbezoeken. Een organisatie als Triple Threat biedt ook online uitdagingen voor jongeren. Ook hebben zij een boodschappenservice opgezet voor kwetsbare ouderen in de wijk. Rebup geeft ook online opdrachtjes aan de deelnemers om zo bv de tekenlessen voort te kunnen zetten.

Maatschappelijke opvang jeugd / Spaarnezicht

Er is veel contact over de gang van zaken bij Spaarnezicht nu deze jongeren allemaal op hun kamers zitten en geen dagbesteding hebben. Het is een kwetsbare groep die wel veel structuur nodig heeft. Een behoorlijke uitdaging voor de leiding. Er is nog geen jongere die nu ziek is binnen Spaarnezicht. Er wordt zorgvuldig gekeken naar wie nu binnenstroomt.

Conclusie en financiële consequenties

Zoals uit bovenstaande opsomming blijkt hebben verschillende aanbieders hun activiteiten tijdelijk moeten beëindigen vanwege de landelijke corona-maatregelen en -adviezen. Dit geldt met name voor ontmoetingsactiviteiten en begeleiding van gezinnen / jongeren door bv CJG-coaches. Veel aanbieders zijn creatief in het vinden van alternatieve manieren om in contact te blijven met hun cliënten en andere kwetsbare inwoners.

Bovengenoemde voorzieningen worden jaarlijks gesubsidieerd. Op Spaarnezicht na zijn er geen afspraken over financiële tegemoetkoming per traject. En ook Spaarnezicht blijft volledig bezet. Er zijn dus voor deze jeugdvoorzieningen in de sociale basis geen financiële consequenties.

Voorzieningen Jeugdhulp

Veilig Thuis

De medewerkers van Veilig Thuis werken zoveel mogelijk thuis. Op hoofdlijnen geldt: Alle crisis en spoedzaken worden gewoon opgepakt. Vertrouwens artsen werken ook vanuit huis. Het Centrum Seksueel Geweld blijft gewoon doordraaien in de dagdiensten en piket. Er zijn tot 23-3 niet meer meldingen binnen gekomen. Dit wordt wekelijks gemonitord.

Bij signalen dat het in een gezin dreigt mis te gaan in deze periode wordt er gezocht naar oplossingen in de vorm dat kinderen naar school dan wel kinderopvang kunnen. Als er vragen zijn vanuit scholen weten ze Veilig Thuis voor advies te vinden en ze zijn ook betrokken geweest bij een aantal maatwerkoplossingen die in goede afstemming met scholen zijn opgelost. Het thuis werken loopt goed. Het Multi Disciplinair Overleg vindt plaats via videoverbinding. VT heeft de beschikking gekregen over mondkapjes zodat, waar nodig de medewerkers ook met bescherming wel op huisbezoek kunnen.

Gecertificeerde Instellingen; William Schrikker en De Jeugd- en Gezinsbeschermers

De medewerkers van beide organisaties werken zo veel mogelijk vanuit huis. Er worden in beginsel geen huisbezoeken meer afgelegd. Alle registraties ten aanzien van veiligheidsplan, risicotaxatie, hulpverleningsplan, pleegouderbegeleidingsplan e.d. vinden conform de regulier gestelde frequentie en richtlijnen plaats. Als er geen acuut veiligheidsrisico is, vinden huisbezoeken en afspraken met cliënten telefonisch plaats of via Skype. Als er zorgen zijn over de acute veiligheid van het kind, dan kan alsnog worden besloten om een huisbezoek af te leggen. Uiteraard doen zij dit in overleg met de samenwerkingspartners. Als een huisbezoek noodzakelijk is, dan doen we dit met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM. De

vestigingen hebben de minimale, noodzakelijke bezetting. Voor gesprekken met andere instanties/instellingen wordt in overleg met de betrokkenen gekeken of de afspraak telefonisch plaats kan vinden of verzet kan worden naar een later tijdstip.

Raad voor de kinderscherming (RvdK)

De medewerkers van de Raad leggen geen huisbezoeken meer af en er worden geen cliënten op kantoor ontvangen. Alle contacten worden voor zover mogelijk per telefoon gedaan of waar noodzakelijk uitgesteld t/m 6 april.

Als kinderen direct in gevaar zijn wordt er opgetreden. Daarvoor zijn de ingeroosterde spoedmedewerkers verantwoordelijk. Bij spoedzaken bij kinderen met gezondheidsklachten werken ze samen met de GGD en andere medische diensten. Ook hebben ze nauw overleg met ketenpartners en politie. Invulling van onze ZSM taken doen we waar mogelijk vanuit huis. Spoeddiensten worden op locatie/vanuit huis uitgevoerd. Medewerkers met bureaudiensten blijven werken op locatie/vanuit huis.

De uitvoering van de werk- en leerstraffen door de RvdK en de Halt-straf zijn met ingang van 16 maart opgeschort. Dit omdat jongeren op veel projecten niet meer worden toegelaten en de veiligheid en gezondheid van jongeren op projecten niet meer kan worden gewaarborgd. Zodra het weer mogelijk is worden deze straffen alsnog ten uitvoer gelegd. Bij een aantal trainingen (leerstraf) voor jongeren is het belangrijk om deze door te laten gaan. Dit lukt door gebruik te maken van videobellen. De rechtbanken en gerechtshoven zijn vanaf 17 maart gesloten. Urgente zaken en zaken waar een wettelijke termijn in het geding is gaan wel door hiervan is de RvdK op de hoogte en bij betrokken.

Realisatie App veiligheidsketen

Bij alle organisaties in de jeugdbeschermingsketen is informatie verkregen hoe zij de komende tijd aan de slag blijven om de kwetsbare kinderen en gezinnen zo goed mogelijk te helpen. Om te zorgen dat deze organisaties en de gemeenten elkaar goed kunnen vinden en snel kunnen schakelen bij (verwachte) knelpunten is een gezamenlijke regionale appgroep ontwikkeld. Deelnemers zijn; Gemeenten in IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer, jeugdbeschermingsketen (GI's, Raad en VT) en lokale teams CJG (IJmond en Kennemerland) en het Meerteam (Haarlemmermeer).

Kenter Jeugdhulp

Alle medewerkers zijn verzocht zoveel mogelijk thuis te werken. In primaire proces is er altijd minimale bezetting. Dat is bijvoorbeeld het geval bij Spaarnezicht. Het ziekteverzuim is gestegen van 6% naar 9%. Een taskforce (managers, bestuurders, geneesheer directeur, teamleider en communicatie) komen dagelijks bij elkaar om eventuele ontwikkelingen af te stemmen en te communiceren. De cliënten zijn geïnformeerd over de richtlijnen van Kenter. Alle 24 uren zorg en crisis blijft van kracht. Telefonisch blijft Kenter goed bereikbaar. Vanwege uitval van hulpverleners / geen face to face contact/ afzeggingen door cliënten verwacht Kenter de targets met betrekking tot de productie niet te gaan halen.

Conclusie en financiële consequenties

Er is aandacht voor kinderen in kwetsbare situaties. Bij alle organisaties, maar met name bij Veilig Thuis en bij het CJG wordt dagelijks gemonitord hoe het gaat in deze gezinnen. Een oplossing wordt deels gevonden in schoolgang of kinderopvang.

We hebben geconstateerd dat de regionale keten voor de jeugdbescherming (Veilig Thuis, de GI-en, de Raad voor de Kinderbescherming en lokale veld CJG en Meerteams) door de huidige corona crisis voor grote uitdagingen staan. Deze zullen ze voor een deel in onderlinge samenwerking en onderlinge afstemming moeten oplossen. Maar er zullen ook grotere vragen gaan spelen die ook een rol van de gemeenten vragen, bijvoorbeeld over het financieringsvraagstuk. Gemeenten kunnen hier los van elkaar mee aan de slag gaan en binnen de gemeenten ook afdelingen los van elkaar. Dat is onwenselijk omdat het grotendeels regionaal werkende partijen zijn. Daarom is het van belang dat er zicht komt op wat er speelt, wie waar mee bezig is en wie de personen zijn die betrokken kunnen en moeten worden bij een regionale afstemming.

Partners hebben zorgen over de financiering. Het aantal fysieke contactmomenten moet beperkt worden om verspreiding van het virus tegen te gaan en het ziekteverzuim onder medewerkers zal de komende periode hoger zijn dan gebruikelijk waardoor zij hun eigen klanten niet kunnen bedienen en de productie verder zal dalen. Op basis daarvan zijn zorgen over de financiële gevolgen. Een ander vraagstuk is of er voldoende capaciteit aanwezig blijft in de jeugdhulp als er meer medewerkers ziek worden.

Er is woensdag 25 maart een brief (zie bijlage) vanuit VWS verstuurd over hoe om te gaan met financiële gevolgen voor de jeugdzorg van de Corona crisis. De VNG heeft overeenstemming bereikt met het kabinet over de continuïteit van financiering naar aanbieders van Wmo en jeugdhulp en meerkosten, nu en in de toekomst, voor gemeenten.

Onderwijs en kinderopvang

Alle kinderopvanglocaties en scholen zijn per 16 maart dicht. Er worden uitzonderingen gemaakt voor kinderen en leerlingen van ouders met vitale beroepen waarvoor het essentieel is dat zij kunnen blijven werken. Ook wordt er gekeken naar kinderen in kwetsbare gezinnen voor wie een uitzondering gemaakt moet worden en kinderen met een medische indicatie voor wie verandering van het dagritme een grote impact heeft. Er zijn nu in Haarlem in totaal 470 kinderen die gebruik maken van kinderopvang/school. Er wordt gewerkt aan een FAQ-lijst, omdat er regelmatig vragen over de mogelijkheid tot noodopvang, het gratis noodopvang regelen en dus de bekostiging ervan door ouders en instellingen gesteld worden.

Peuterspeelzaal

Er is 1 peuterspeelzaal van Haarlem Effect open. Dat is peuterspeelschool de Lieverdjes. Dagen kunnen uitgebreid worden bij meer vraag. Momenteel zijn er 5-7 kinderen. Dit zou kunnen groeien tot 12. Er is voor

deze locatie gekozen omdat hier de meeste kinderen vandaan komen. De vaste pedagogisch medewerker wordt aangevuld met een pedagogisch medewerker van de andere locatie waar kinderen van opgevangen worden (Egelantier). Bij een toenemende vraag is het mogelijk om meer locaties te openen. Ouders die nog geen kinderen bij Haarlem Effect op een peuterspeelzaal hebben zouden ook een beroep kunnen doen op deze opvang.

Kinderopvang

Momenteel zijn enkele opvanglocaties van kinderopvangorganisaties open, met elk 15 kinderen (kdv en bso). Deze liggen verspreid over de stad: Schalkwijk, noord en Kleverparkbuurt.

Er is een mogelijkheid om meer locaties te starten als er vraag naar is. Inmiddels zijn wij in overleg met Hero en OpStoom over mogelijkheden om noodopvang in het weekend overdag te regelen. Er komt nu een enkele vraag hiernaar binnen. Als er behoefte aan avond- /nachtopvang is, kan dit ook georganiseerd worden. Wij onderhouden hierover ook contact met de regiogemeenten, omdat het handig kan zijn om hierin gezamenlijk 1 of 2 locaties voor open te hebben. Er is tot nu toe geen vraag naar. Ouders vinden het over het algemeen niet prettig om hun kinderen tijdens die uren elders onder te brengen. In het persbericht van Hero en op hun website heeft Hero ook aangegeven dat ouders die geen relatie met kdv en/of bso hebben, maar wel naar opvangmogelijkheden zoeken, contact met hen kunnen opnemen. In overleg wordt een passende opvangvorm gevonden.

De Wollewei is open en is sinds alle maatregelen gestart met slechts twee groepjes, Ze zien wel groei. Ze hebben voorlopig genoeg medewerkers. Alleen wordt een deel van de medewerkers ook wel weg getrokken om in te zetten bij het wonen. De samenwerking met school voor extra inzet (Van Voorthuizen) en met het CJG verloopt goed. Daarnaast zijn ze heel druk met contact onderhouden met gezinnen, zeer alert op crisis.

Ook het Duinhuis vangt momenteel een klein groepje kinderen op. Het Duinhuis is vanaf het begin van deze periode vrij streng in de selectie geweest, maar zullen wanneer alles langer gaat duren meer moeten gaan bieden om crisis te voorkomen. Ze hebben genoeg personeel, hoewel ook daar wel veel mensen ondersteuning bieden bij het wonen nu dagbestedingsactiviteiten zijn stopgezet. Er is veel contact met gezinnen, alle kinderen zijn in beeld. Voor de kinderen die thuis zitten zijn ontwikkelingsmappen gemaakt (vergelijk thuisonderwijs). Maar het is wel erg zwaar voor ouders, zeker nu het logeren niet mogelijk is.

Onderwijs

In het Voortgezet Onderwijs doen ouders nauwelijks tot geen beroep op opvang. De schoolgebouwen zijn gewoon open, veel personeel is gewoon fysiek op school aanwezig om afstandsonderwijs te geven en zo nodig opvang te organiseren.

In het basisonderwijs wordt ook opvang gerealiseerd. Vooralsnog kunnen zij de vraag van opvang aan, het gaat om geen of kleine aantallen kinderen. Een enkele school heeft meer dan 10 leerlingen (betreft kinderen van zorgmedewerkers en bijvoorbeeld schoonmaak / vuilnisophaal). Scholen hebben goed zicht op de kwetsbare gezinnen en is hierover in overleg met Veilig Thuis of andere hulpverleners zoals het CJG. School neemt soms initiatief om in gesprek met ouders te kijken naar mogelijke opvang door school. Ervaring is dat

kinderopvangorganisaties ook soepel omgaan met het opvangen van kinderen. Het onderwijs op afstand is goed op gang gekomen.

LeerPlein

Alle medewerkers van het LeerPlein werken zoveel mogelijk thuis. Dit betekent dat de verzuimspreekuren die normaal gesproken op scholen plaatsvinden, niet doorgaan. Ook Multi Disciplinaire Overleggen en Zorg Advies Teams zijn er op dit moment niet. Met de sluiting van de scholen komen er geen nieuwe verzuimers en uitvallers bij. Een deel van de afspraken die leerplichtambtenaren en RMC trajectbegeleiders met jongeren hadden is omgezet naar telefonisch overleg.

Sport

Sportaccommodaties

Alle binnen-, buiten- en zwemsportaccommodaties zijn gesloten. Er zijn geen toezichthouders aanwezig en de gebouwen zijn dicht. Alle sportcomplexen zijn gesloten. Hier geldt een toegangsverbod op basis van de noodverordening. Bij overtreding kan een boete volgen op basis van artikel 461 van het wetboek van strafrecht. Op de sportcomplexen mag dus niemand aanwezig zijn, ook geen kinderen tot en met 12 jaar. Er zijn borden bij ingangen van de sportcomplexen geplaatst om dit duidelijk te maken. De enige uitzondering die op het toegangsverbod wordt gemaakt is er voor noodopvang voor kinderen van ouders van vitale beroepen. Indien de noodopvang is gehuisvest op een sportcomplex en het sportcomplex als enige mogelijkheid tot buitenspelen heeft, mag hier door de noodopvang onder strikte voorwaarden gebruik van worden gemaakt.

Sportverenigingen

Alle trainingen, competities en bijeenkomsten van de diverse sportverenigingen zijn geannuleerd. Sportverenigingen worden door bonden en partner SportSupport geholpen bij creatieve initiatieven om inwoners aan hun club te (blijven) binden en in beweging te houden. Zo zijn er al veel online beweegmogelijkheden, o.a. via sociale media.

SportSupport

Alle uitvoerende activiteiten van de buurtsportcoaches en buurtsportmedewerkers zijn stop gezet. Ook SportSupport biedt online sport- en spelvormen aan. Zij richten zich op zowel jeugd als volwassenen en ouderen en werken hierbij samen met verschillende welzijnspartners.

Conclusie en financiële consequenties

Zoals uit bovenstaande opsomming blijkt hebben verschillende sportaanbieders hun activiteiten tijdelijk moeten beëindigen vanwege de landelijke corona-maatregelen en -adviezen. Hierdoor missen zij ook inkomsten uit kantine en in sommige gevallen ook uit contributie. Sommige sportverenigingen dreigen hierdoor in financiële problemen te komen. Zij kunnen betalingsverplichtingen richting bijvoorbeeld SRO (huur velden) niet voldoen. De huren voor de sportaccommodaties zijn door SRO opgeschort. Ook SRO, als exploitant van de sportaccommodaties, kan de sportaccommodaties niet meer verhuren en mist hierdoor inkomsten. Hoe groot deze impact is moet nog blijken en hangt ook af van de duur van de maatregelen.

Op landelijk niveau wordt overleg gevoerd tussen het ministerie van VWS, de VSG (Vereniging Sport Gemeenten) en de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) over mogelijke compensatieregelingen. De gemeente Haarlem wacht de uitkomst van deze overleggen af en zal dan kijken welke invloed dit heeft op de lokale situatie. Vervolgens informeert de gemeente de sportverenigingen. Daarnaast heeft de het rijk op 26 maart besloten dat sportverenigingen en – stichtingen op dit moment een eenmalige tegemoetkoming kunnen aanvragen via het Noodloket. Deze tegemoetkoming zet in op het niet meer kunnen betalen van vaste lasten vanwege maatregelen die genomen zijn door het Coronavirus. Het betreft een bedrag van 4000,- euro.

Vervolg

De ontwikkelingen bij de diverse organisaties worden op de voet gevolgd. Er worden oplossingen gezocht voor kwetsbare gezinnen die door deze situatie dreigen te ontsporen. Bij nieuwe ontwikkelingen volgt een update.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Coronacrisis: financiële duidelijkheid jeugdzorg¹ en maatschappelijke ondersteuning

De coronacrisis vraagt veel van ons allemaal. De eerste prioriteit van de overheid is om het coronavirus maximaal te controleren, kwetsbare mensen te beschermen en goede zorg te verlenen voor diegenen die dit nodig hebben. Het is een uitzonderlijke tijd, die vraagt om uitzonderlijke maatregelen, en in het bijzonder een uiterste inspanning van zorgorganisaties en professionals. Het Rijk en VNG zien dat professionals kijken naar alternatieve vormen om inwoners te ondersteunen, indien de beperkingen die het RIVM heeft geadviseerd de reguliere werkwijze in de weg staat. Deze uiterste inspanning moedigen we ten eerste aan, maar kunnen we enkel vragen wanneer we zorgaanbieders maximaal comfort bieden met betrekking tot de financiële gevolgen van de pandemie, zodat professionals kunnen doen wat nodig is. Gevolgen enerzijds doordat zorgaanbieders met hogere en andere kosten worden geconfronteerd, anderzijds omdat vormen van zorg geen doorgang kunnen vinden. Vanzelfsprekend zal ook het Rijk doen wat nodig is en het extra budgettaire beslag van de noodzakelijke maatregelen inpassen in het Rijksbrede beeld.

In het verlengde hiervan vinden het Rijk en de VNG het van groot belang dat zorgaanbieders en professionals in het sociaal domein in deze uitzonderlijke tijden hun werk kunnen voortzetten. Allereerst op de reguliere wijze waar mogelijk, maar desnoods met creativiteit en op alternatieve wijze waar nodig. We hebben alle professionals nodig in deze bijzondere tijd, op hun huidige functie dan wel op plaatsen waar zij het meest nodig zijn. Omwille van de continuïteit van zorg voor cliënten en patiënten tijdens coronamaatregelen én voor continuïteit van het stelsel nadien nemen we maatregelen, teneinde cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wmo blijvend hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden. We zien dat veel gemeenten en aanbieders daar nu al afspraken over maken.

Het Rijk doet daarom, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020.² Aanbieders hebben dat nodig om in deze fase van de crisis continuïteit van zorg en ondersteuning te kunnen garanderen en professionals in te zetten daar waar ze het nu het meest nodig is. Ook blijft zo voldoende capaciteit beschikbaar voor toekomstige jeugdzorg en ondersteuning.

- De verlening van zorg en ondersteuning leidt soms tot meerkosten als gevolg van de coronacrisis, in het bijzonder door het volgen van de richtlijnen van het RIVM. De meerkosten die direct voortkomen uit het volgen van deze maatregelen zullen vergoed worden. Het is van belang deze meerkosten op een eenvoudige manier in beeld te brengen. Het Rijk zal

¹ Onder jeugdzorg wordt verstaand jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

² Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om de continuïteit van zorg en ondersteuning, onder alle omstandigheden - dus nu ook ten tijde van de coronacrisis - te waarborgen. We zien gelukkig dat veel gemeenten al in overleg zijn met hun aanbieders om dit in de praktijk ook vorm te geven. Mocht blijken dat gemeenten dit niet of in onvoldoende mate doen en er in dit opzicht sprake is van taakverwaarlozing, dan zal het instrumentarium van interbestuurlijk toezicht worden ingezet.

gemeenten compenseren voor de meerkosten die zij aan hun aanbieders betalen t.b.v. de extra maatregelen vanwege corona.

- Professionals zullen de komende tijd door de coronacrisis op een andere manier zorg verlenen of op een andere plek werkzaam zijn omdat dat nodig is. Dit vraagt om ruimte en soepelheid in de verantwoording. Het Rijk is bereid dit te ondersteunen, waar dat nodig en mogelijk is.
- Door vraaguitval of verminderde inzetbaarheid van personeel (door verhoogd ziekteverzuim) zal de omvang van zorg en ondersteuning tijdelijk feitelijk afwijken van de normale situatie. Het is nu van belang dat de financiering van de omzet onverminderd plaatsvindt, zoals die contractueel overeengekomen was dan wel een zo goed mogelijke inschatting daarvan. Met als doel acute liquiditeitsproblemen te voorkomen en de gevolgen van de corona-crisis voor de financiële positie in 2020 van deze zorgaanbieders te neutraliseren.³ Van zorgaanbieders wordt verwacht dat zij zich inspannen om de professionele inzet zo goed mogelijk te benutten (binnen hun organisatie dan wel op andere plaatsen waar de acute behoeften bestaat), en daarmee de eventuele omzetsdaling te beperken. Gemeenten zullen dat bevorderen door daarover actief in gesprek te gaan met de aanbieders. Voor de zomer gaan Rijk en gemeenten in gesprek over de compensatiemogelijkheden van de effecten die optreden na afloop van de coronacrisis. Dan gaat het om de per saldo extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg. Hierbij wordt ook rekening gehouden met wat onder de gebruikelijke omzet kan worden gerealiseerd.
- Bovenstaande afspraken vormen een aanvulling op de bestaande afspraken die zorgaanbieders met gemeenten hebben. Daar staat tegenover dat de zorgaanbieders hun organisatie en personeel, binnen de mogelijkheden, maximaal inzetten voor andere acute noden.

Het Rijk zal in overleg met VNG, branches en accountants van zowel gemeenten als aanbieders nader uitwerken hoe bovenstaande uitzonderlijke situaties zich kunnen vertalen naar zo veel mogelijk rechtmatige uitgaven, met aandacht voor minimalisering van de daarmee gemoeide administratieve lasten.

In de kabinetsbrief van 17 maart roept het kabinet aanbieders die worden geconfronteerd met liquiditeits- en andere financiële problemen op daarover in overleg te treden met hun reguliere financiers: zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet), zorgkantoren (Wet langdurige zorg) en gemeenten (Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning), *voordat* zij een beroep hoeven te doen op het vangnet van Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging ten behoeve van behoud van Werkgelegenheid (NOW). In de (contractuele) relatie met de relevante financier(s) kan de problematiek het best integraal worden gezien en de mogelijkheden doelmatig benut; van de algemene regelingen zal enkel in laatste instantie gebruik worden gemaakt.

Het kabinet gaat op basis van voorliggende afspraken met de VNG in gesprek om deze nader uit te werken en in te vullen. Met de zorgverzekeraars wil het Rijk zo spoedig mogelijk tot vergelijkbare, passende afspraken komen. Dit in aanvulling op de afspraken uit de brieven die Zorgverzekeraars

³ Overigens kunnen aanbieders van cruciale jeugdzorg die in liquiditeitsproblemen komen, ook gebruik maken van de subsidieregeling 'continuïteit cruciale jeugdzorg' en zich melden bij de Jeugdautoriteit.

Nederland op 17 maart 2020 (aan de zorgaanbieders in de basisinfrastructuur en (tijdelijke) verpleeghuiszorg) en 23 maart 2020 (aan alle zorgaanbieders in de Wet langdurige zorg) reeds heeft gestuurd.

Persoonsgebonden budget

Ook zorgaanbieders die zorg leveren die gefinancierd wordt middels pgb's nemen een belangrijke positie in het gemeentelijke zorglandschap en worden ook getroffen door de huidige crisis. De meerkosten die voor gecontracteerde aanbieders vergoed zal worden, zal ook vergoed worden voor pgb-zorgaanbieders. Voor de betalingen via het trekkingsrecht van de Sociale Verzekeringsbank en een uitwerking voor de formele en informele zorg, volgt een nadere uitwerking. Uitgangspunt hierbij is dat gemeenten extra budget storten voor budgethouders, indien de situatie dat vereist.

Nadere uitwerking

Ter uitwerking van bovenstaande afspraken zullen op korte termijn in overleg tussen Rijk en gemeenten de volgende onderwerpen met voorrang worden opgepakt:

- de wijze waarop het Rijk genoemde meerkosten, voortvloeiend uit de adviezen van het RIVM, compenseert van gemeenten;
- handreikingen op welke wijze, binnen de verschillende bekostigingsmethoden, gemeenten en aanbieders financiering tot initieel 1 juni 2020 vorm kunnen geven;
- overleg met branches en accountants over de rechtmatigheid van uitgaven in de verantwoording;
- de doorwerking van bovenstaande afspraken voor pgb-houders, zodat deze op vergelijkbare wijze worden behandeld.

Rijk en gemeenten blijven in gesprek om tijdig te bepalen of en zo ja maatregelen in welke vorm na 1 juni 2020 gecontinueerd worden. Dit is mede afhankelijk van hoe de coronacrisis zich ontwikkelt.